

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Механіко-математичний факультет
Кафедра математичної економіки, економетрії,
фінансової та страхової математики

Затверджено

На засіданні кафедри математичної
економіки, економетрії, фінансової
та страхової математики

Львівського національного
університету імені Івана Франка

(протокол № 11 від 18.06.2021 р.)

В.о. завідувача кафедри Оліскевич М.О.

Силабус з навчальної дисципліни
за вільним вибором студента
бакалавр другого року навчання
«Теорія ігор в економічних і суспільних науках»

Львів – 2021

Назва дисципліни	Теорія ігор в економічних і суспільних науках	
Адреса викладання дисципліни	Механіко-математичний факультет, ауд. 146	
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Механіко-математичний факультет, кафедра математичної економіки, економетрії, фінансової та страхової математики	
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Дисципліна вільного вибору студента Бакалавр, другий рік навчання	
Викладачі дисципліни	Барабаш Г.М., канд. ф.-м.н., доцент	
Контактна інформація викладачів	halyna.barabash@lnu.edu.ua	
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	он-лайн консультації halyna.barabash@lnu.edu.ua	
Сторінка дисципліни	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3781	
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Теорія ігор в економічних і суспільних науках» є дисципліною вільного вибору студента-бакалавра, яка викладається в III семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)	
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено так, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб будувати, розв'язувати математичні моделі ситуацій з вирішенням конфлікту та соціально-економічних процесів. Тому в дисципліні представлено як огляд основних понять теорії ігор, так і концепцій різних підходів, які потрібні для моделювання та числового розв'язування й аналізу одержаних результатів.	
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Теорія ігор в економічних і суспільних науках» є ознайомлення студентів із основними концепціями розв'язання конфлікту та інструментами для моделювання соціально-економічних процесів, їхнього аналізу, одержання числових результатів.	
Література для вивчення дисципліни	1. Томас Шеллинг. Стратегія конфлікту - М., 2007.- 366 с. 2. Моклячук М.П., Ямненко Р.Є. Лекції з теорії вибору та прийняття рішень.: Навчальний посібник- К.: Київський університет, 2007.- 256 с. 3. Лугінін О. Є. Економіко-математичне моделювання: навчальний посібник / О. Є. Лугінін, В. М. Фомишина. – К.: Знання, 2011. – 342с.	
Обсяг курсу	90 годин. З них: 32 години аудиторних занять (16 години лекцій і 16 години практичних занять) та 58 год. самостійної роботи.	
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде: – Знати теоретичні аспекти для моделювання соціально - економічних процесів засобами теорії ігор. – Вміти застосовувати основні методи теорії ігор для розв'язування конкретних математичних моделей економічних та соціальних процесів	
Ключові слова	Теорія ігор, математична модель, платіжна матриця, рівновага в строгому домінуванні, рівновага в обережних стратегіях, рівновага Неша, оптимум Парето, змішані стратегії, гра на прямокутнику.	
Формат курсу	Очний	
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем	
Теми	1. Вступ. Поняття гри, стратегії гравця, платіжна матриця, біматрична гра 2. Рівновага в строгому домінуванні	

	<p>3. Рівновага в обережних стратегіях. Гра з нульовою сумою</p> <p>4. Рівновага Неша</p> <p>5. Оптимум Парето</p> <p>6. Рівновага за Нешем у змішаних стратегіях</p> <p>7. Дуополя Бертрана. Дуополя Курно. Рівновага за Штакель-бергом.</p> <p>8. Гра двох осіб на прямокутнику</p>	
Підсумковий контроль, форма	<p>Залік в кінці семестру</p> <p>Залік – письмовий</p>	
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань зі шкільної математики.	
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, дискусії.	
Необхідне обладнання	використання комп'ютерного обладнання.	
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • комплексне індивідуальне завдання: 50% семестрової оцінки: максимальна кількість балів 50; • залік: 50% семестрової оцінки: максимальна кількість балів 50. <hr/> <p>Загалом протягом семестру 100 балів.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають комплексне індивідуальне завдання.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>	

Питання до заліку (чи питання до контрольної роботи)	<p>Теорія ігор в економічних і суспільних науках</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття стратегії гравця, вихід з гри, платіжна матриця, біматрична гра 2. Рівновага в строгому домінуванні, ускладнена рівновага в домінуванні 3. Рівновага в обережних стратегіях. 4. Гра з нульовою сумою, сідлова точка 5. Рівновага Неша в біматричній грі 6. Оптимум Парето в біматричній грі 7. Рівновага за Нешем у змішаних стратегіях 8. Дуополя Бертрана. 9. Дуополя Курно. 10. Рівновага за Штакельбергом. 11. Гра двох осіб на прямокутнику <p>Література.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Томас Шеллинг. Стратегия конфликта - М.,2007.- 366 с. 2. Моклячук М. П. Лекції з теорії вибору та прийняття рішень / М. П. Моклячук, Р. Є. Ямненко.– К.: Київський університет, 2007.– 253с. 3. Лугінін О. Є. Економіко-математичне моделювання: навчальний посібник / О. Є. Лугінін, В. М. Фомишина. – К.: Знання, 2011. – 342с. 4. Бартіш М. Я. Дослідження операцій. Частина I–V / М. Я. Бартіш, І. М. Дудзяний.– Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2004 – 2011. 	
Опитування	Анкет-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.	

Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота	Література, *** Ресурси в інтернеті	Завдан., год.	Термін виконання
1	Поняття гри, характеристики ігор, стратегії. Платіжна матриця. Біматрична гра.	лекція		2 год	
2	Побудова платіжних матриць у біматричних іграх	групова робота	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3781	2 год	
3	Рівновага в строгому домінуванні, ускладнена рівновага в домінуванні	лекція		2 год	
4	Дослідження біматричних ігор на рівно-вагу в строгому домінуванні	групова робота	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3781	2 год	
5	Рівновага в обережних стратегіях у	лекція		2 год	

	біматричних і матричних іграх. Гра з нульовою сумою, сідлова точка				
6	Дослідження рівноваги в обережних стратегіях у біматричних і матричних іграх	групова робота	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3781	2 год	
7	Рівновага Неша в біматричних іграх	лекція		2 год	
8	Дослідження рівноваги Неша в біматричних іграх	групова робота	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3781	2 год	
9	Оптимум Парето в біматричних іграх	лекція		2 год	
10	Дослідження біматричних ігор на оптимум Парето	групова робота	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3781	2 год	
11	Рівновага за Нешем у змішаних стратегіях	лекція		2 год	
12	Знаходження оптимальних змішаних стратегій у матричних іграх	групова робота	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3781	2 год	
13	Дуополія Бертрана. Дуополія Курно. Рівновага за Штакельбергом	лекція	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3781	2 год	
14	Дослідження дискретної та неперервної моделей дуополії Бертрана	групова робота	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3781	2 год	
15	Гра двох осіб на прямокутнику	лекція		2 год	
16	Залікова контрольна робота	самостійна робота	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3781	2 год	